

Z polskim na Ty, nawet prawniczym I

Petr Mrkyvka

2017

Polština – Język polski

- Indoevropský jazyk
- Západoslovanský – spolu s češtinou, slovenštinou, dolní a horní lužickou srbštinou, kašubštinou ...
- Lechycké jazyky: polština, dolní a horní lužická srbština, kašubština, slezština (?), mazurština (+), pomořanská slovinština (+)

Hlásky - samohlásky

- Neexistují dlouhé samohlásky!
- Nosovky:

Ě Ā

Ě » u

Budu » Bědě

Ā » ou

Budou » Běda

A, E, O, U

I

změkčuje vždy, někdy plní funkci

v /

nie » ně ...

Ó = U

Ne [o:]

Kraków

ów » ũ

Psów » Psũ

ypsilon = igrek (řecké y)

Y

tvrdí „muzyku“

Muzika byla by „mužika“ a fyzika „fyžika“, tak je fizyka

Po některých souhláskách se píše vždy (skoro) **y**
o tom ale později = ale o tym później

Pamiętaj – pamatuj: po **K a G** se píše vždycky **I**

Souhlásky

B, C, D, F, G, J, K, L, M, N, P, R, S, T, W, Z

Č, Š, Ž

Cie, sie, zie, ...

Č » t'

slovenský infinitiv pit' - pić

Ň, Ž » Ń, Ĺ

Y – igrek

J – jot

W – vu (větší spotřeba inkoustu, čte se v)

Jen v cizích slovech

V – fau

X Taksi (čte se taxi), SEKS je SEX

Spřežky ...

- CZ – č
- RZ – ž, š, (tam, kde je v češtině Ř)
- SZ – š

.....

Po cz, rz, sz, ž se píše y – tvrdé č, š

Výjimka – režim (režim)

- CH a H se vyslovuje stejně *ch*

• *H* = „samo *ha*“

• *CH* = „*ce-ha*“

Ch se píše tam, kde je v češtině ch.

Chcesz? Choroba, mucha, chleb

ł

Ł

Anglické „waw“ = polské „ław“

Po ł je vždy y!

Shoda podmětu s přísudkem a kde je v češtině „ly“ je
vždy „**ly**“

Nie bój się!

być

- Jest**em** byłem, -łam
- Jest**esz** byłeś, -łaś
- Jest był, była
- Jest**eśmy** byliśmy, byłyśmy
- Jest**eście** byliście, byłyście
- Są byli, były
- Będę pił, piła, piło, pić
- Będziesz
- Będzie
- Będziemy
- Będziecie
- będą